

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 82

din 21 ianuarie 2016

Prin nota nr. 1/26570/DRUO/2015/1194/ST/2016, Direcția resurse umane și organizare a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii solicitarea formulată de domnul Botezatu Cristian Eduard, judecător la Tribunalul Neamț, de a aprecia dacă noțiunea de remunerație menționată în cuprinsul Hotărârii Plenului nr. 440/29.04.2015 include orice avantaje de natură materială, inclusiv cheltuieli de cazare, masă, cheltuieli de transport pentru deplasări la competiții interne/internaționale și diurnă.

Analizând nota Direcției resurse umane și organizare și văzând înscrisurile atașate, Plenul reține următoarele:

Prin cererea înregistrată la Consiliul Superior al Magistraturii sub nr. 1/26570/23.11.2015, domnul Botezatu Cristian Eduard, judecător la Tribunalul Neamț, a supus analizei Plenului Consiliului Superior al Magistraturii detalierea Hotărârii Plenului nr. 440/29.04.2015, respectiv a art. 4 din această hotărâre, prin care s-a stabilit că funcția de judecător/procuror este incompatibilă cu cea de arbitru la competiții sportive, doar în condițiile în care activitatea desfășurată în această calitate este remunerată.

În motivarea solicitării, domnul judecător Botezatu Cristian Eduard arată că deține calitatea de arbitru sportiv în cadrul Federației Române de Volei, cu drept de participare atât la competițiile interne, cât și la competițiile internaționale, organizate în cadrul FIVB

și CEV, iar participarea la aceste competiții implică și cheltuieli de transport, cazare și masă (asimilate diurnei la competițiile internaționale). Domnul judecător menționează că, pentru participarea la competițiile internaționale, biletele de avion sunt achiziționate direct de organizatorii competițiilor, conform unor reguli stricte (nefiind permisă deplasarea cu mijloace auto proprii și nici achiziționarea de bilete de călătorie de la companii low cost). De asemenea, domnul judecător precizează că organizatorii asigură cazarea, costurile fiind suportate de către aceștia integral, precum și costurile cu masa, reprezentând o diurnă internațională în cuantum de 85 de euro pentru fiecare zi de competiție.

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 55 alin. (1) - (3) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în raport de care domnul judecător Botezatu Cristian Eduard apreciază că nu se circumscriu noțiunii de remunerație cheltuielile mai sus menționate.

Față de solicitarea formulată, Plenul reține următoarele:

Prin Hotărârea nr. 440/29.04.2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a apreciat, printre altele, cu valoare de principiu, că funcția de judecător/procuror este incompatibilă cu cea de arbitru la competiții sportive, doar în condițiile în care activitatea desfășurată în această calitate este remunerată.

La adoptarea acestei soluții, Plenul a avut în vedere că arbitrul la competițiile sportive nu exercită funcții publice sau private, astfel că judecătorii și procurorii care au această calitate nu se includ în regimul de incompatibilitate reglementat de art 5 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în condițiile în care activitățile arbitrilor nu sunt remunerate.

Plenul apreciază că nu se pot reține susținerile domnului judecător Botezatu Cristian Eduard referitoare la art. 55 alin. (1)-(3) din Legea nr. 571/2013 privind Codul fiscal, având în vedere următoarele argumente:

Domnul judecător susține că sumele reprezentând cheltuieli de cazare, masă, transport pentru deplasări la competiții interne sau internaționale și diurnă nu se

circumscriu noțiunii de „remunerație”, noțiune ce poate fi echivalată, într-un sens mai larg, veniturilor salariale sau altor categorii de venituri asimilate salariilor, astfel cum sunt enumerate la art. 55 alin. (1) - (3) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal (în vigoare atât la data formulării cererii de către judecător, cât și a notei sus-menționate a Direcției resurse umane și organizare).

Mai arată domnul judecător că alin. (4) al aceluiași articol precizează expres la literele g) și g¹) că „(4) Următoarele sume nu sunt incluse în veniturile salariale și nu sunt impozabile, în înțelesul impozitului pe venit: (...) g) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, primite de salariați, pe perioada delegării și detașării în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul serviciului, în limita a de 2,5 ori nivelul legal stabilit prin hotărâre a Guvernului pentru personalul din instituțiile publice, precum și cele primite pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare; g¹) indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură primite de persoanele fizice care desfășoară o activitate în baza unui statut special prevăzut de lege pe perioada deplasării, respectiv delegării și detașării, în altă localitate, în țară și în străinătate, în limitele prevăzute de actele normative speciale aplicabile acestora, precum și cele primite pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare”.

Potrivit art. 55 alin. (1) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, „(1) Sunt considerate venituri din salarii toate veniturile în bani și/sau în natură obținute de o persoană fizică ce desfășoară o activitate în baza unui contract individual de muncă sau a unui statut special prevăzut de lege, indiferent de perioada la care se referă, de denumirea veniturilor ori de forma sub care ele se acordă, inclusiv indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă”.

Din analiza dispozițiilor legale de mai sus, Plenul constată că art. 55 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal definește veniturile salariale, enumeră alte categorii de venituri/beneficii, pe care le asimilează veniturilor salariale, în vederea aplicării regulilor de impunere proprii veniturilor din salarii și exceptează de la impozitare anumite categorii de venituri/beneficii acordate de angajator, în condițiile alin. (4) lit. g) și g¹).

Noțiunea de „remunerație” a judecătorilor și procurorilor, potrivit art. 74 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu

modificările și completările ulterioare, raportat la Anexa VI, Cap. VIII - Reglementări specifice personalului din sistemul justiției - din Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cuprinde salarizarea și celelalte drepturi bănești (sporurile, indemnizațiile pentru funcțiile de conducere, plata pentru calitatea de membru în comisii de examinare, de soluționare a contestațiilor ori de organizare a unor examene sau concursuri) cuvenite judecătorilor și procurorilor, stabilite în raport cu nivelul instanței sau al parchetului, cu funcția deținută, cu vechimea în magistratură și cu celelalte criterii prevăzute de lege.

Conform art. 37¹ alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cheltuielile de cazare și masă ale judecătorilor și procurorilor, care participă la activitățile de formare profesională continuă organizate de Institutul Național al Magistraturii, se suportă din bugetul acestei instituții, iar potrivit alin. (3), cheltuielile de transport ale judecătorilor și procurorilor, care participă la activitățile de formare profesională continuă organizate de Institutul Național al Magistraturii, se suportă din bugetul instituțiilor unde îndeplinesc funcția de bază.

De asemenea, potrivit art. 13 din O.U.G. nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, în noțiunea de „remunerație” se includ cheltuielile de cazare, transport și diurnă pentru judecătorii și procurorii care sunt detașați sau delegați în altă localitate decât cea de domiciliu, iar potrivit dispozițiilor art. 30 din același act normativ, raportate la prevederile Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 335/2014 pentru aprobarea Regulamentului privind drepturile și obligațiile persoanelor trimise în misiune temporară în străinătate de către Consiliul Superior al Magistraturii, Inspekția Judiciară, Institutul Național al Magistraturii și Școala Națională de Grefieri, precum și pentru stabilirea procedurii de aprobare a acestor misiuni, și H.G. nr. 518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, noțiunea de „remunerație” cuprinde, de asemenea, cheltuielile de diurnă, cazare, transport, precum și cheltuielile medicale.

În raport de reglementarea în ansamblu a dispozițiilor legale de mai sus, Plenul

reține că noțiunea de „remunerație” are o sferă mai largă decât noțiunea de salarizare (care se include în noțiunea de remunerație) și include orice avantaje de natură materială, inclusiv cheltuieli de cazare, masă, cheltuieli de transport pentru deplasări la competiții interne/internaționale și diurnă.

Plenul constată că magistraților le este permisă remunerarea prin plata/decontarea cheltuielilor de cazare, diurnă și transport pentru deplasări interne și internaționale, numai în condițiile în care legea permite expres această formă de remunerare, astfel că, în cazul invocat de domnul judecător, respectiv arbitru în competiții interne și internaționale de volei, nu intervin elemente noi față de cele avute în vedere la adoptarea Hotărârii nr. 440/29.04.2015, din care să rezulte că dreptul de a se asigura arbitrilor sportivi, de către organizatorii competițiilor, cheltuielile de cazare, masă, transport pentru deplasări la competiții interne/internaționale și diurnă nu se circumscrie noțiunii de „remunerație”.

De altfel, la art. 41 lit. d) din Regulamentul de organizare și funcționare a arbitrilor de volei, se prevede expres că arbitrii au dreptul să primească indemnizația de arbitraj și sume pentru transport, masă și cazare, aceste sume nefiind altceva decât o formă de remunerare, respectiv un avantaj de natură materială.

Se mai reține că noțiunea de „remunerație” prevăzută în Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 440/29.04.2015 nu se circumscrie noțiunii de venituri salariale definite de art. 55 alin. (1) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, întrucât veniturile salariale sunt obținute în baza unui contract de muncă sau contract echivalent al unui contract de muncă, or, potrivit art. 5 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „(1) Funcțiile de judecător, procuror, magistrat-asistent și asistent judiciar sunt incompatibile cu orice alte funcții publice sau private, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior, precum și a celor de instruire din cadrul Institutului Național al Magistraturii și al Școlii Naționale de Grefieri, în condițiile legii”. Prin urmare, judecătorii și procurorii pot obține venituri de natură salarială doar din exercitarea funcțiilor enumerate.

Singurele venituri ale magistraților, care nu sunt considerate a fi salariale, sunt prevăzute expres în lege. Astfel, la art. 23 alin. (1) din OUG nr. 27/2006, se prevede că „Judecătorii, procurorii, personalul asimilat acestora și magistrații-asistenți, cărora nu li s-a acordat locuință de serviciu de către ordonatorii principali de credite, au dreptul, în condițiile art. 22, la compensarea diferenței dintre chiria ce s-ar stabili pentru o locuință de serviciu, potrivit legii, și chiria plătită pe baza unui contract de închiriere încheiat în condițiile legii. Acest drept nu are caracter salarial și nu se impozitează (...)”.

Din moment ce Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a statuat, în cuprinsul Hotărârii nr. 440/29.04.2015 că, printre altele, calitatea de arbitru nu implică exercitarea unor funcții publice sau private și nu este incompatibilă cu exercitarea funcției de judecător sau procuror dacă nu este remunerată, rezultă că nu s-a avut în vedere obținerea de venituri salariale.

Pe cale de consecință, nu pot fi avute în vedere nici excepțiile prevăzute de art. 55 alin. (4) lit. g) și g¹) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, întrucât scopul urmărit de legiuitor prin scoaterea acestor venituri/beneficii din sfera veniturilor salariale a fost exclusiv acela de a le excepta de la dispozițiile privind impunerea, astfel cum rezultă chiar din dispozițiile menționate.

De altfel, dispozițiile art. 55 din din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal se regăsesc, cu modificări și completări, în Titlul IV, Cap. III din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal (lege prin care s-a abrogat Legea nr. 571/2003).

Spre deosebire de art. 55 alin. (4) lit. g) și g¹) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, abrogată, invocat de domnul judecător, care prevedea că nu sunt venituri salariale indemnizațiile și sumele acordate pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare, primite de salariați, pe perioada delegării și detașării în altă localitate, în țară și în străinătate, la art. 76 alin. (2) lit. k) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, în vigoare, se prevede că sunt cuprinse în sfera noțiunii de venituri asimilate salariilor, deci de „remunerație”, cheltuielile de transport și cazare, primite de salariați, potrivit legii, pe perioada delegării/detașării, după caz, în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul serviciului, însă nesupuse regulilor de impunere proprii veniturilor din salarii, astfel cum se prevede la alin. (4) lit. h) din același articol.

Totodată, Plenul reține că, în mod eronat, domnul judecător Botezatu Cristian Eduard asimilează regimul juridic al decontării/avansării sumelor de bani reprezentând cheltuieli de transport, cazare și diurnă în țară și în străinătate de către organizatorii competițiilor sportive, cu regimul juridic al cheltuielilor ocazionate de programele de formare profesională continuă, organizate de Institutul Național al Magistraturii, de instituții de învățământ superior din țară sau din străinătate ori la alte forme de perfecționare profesională, în condițiile Regulamentului privind modul de desfășurare a cursurilor de formare profesională continuă a judecătorilor și procurorilor și atestare a rezultatelor obținute, aprobat prin Hotărârea nr. 322/2005 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, cu modificările și completările ulterioare.

Având în vedere argumentele de mai sus, Plenul apreciază că noțiunea de remunerație menționată în cuprinsul Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.440/29.04.2015 include orice avantaje de natură materială, inclusiv cheltuieli de cazare, masă, cheltuieli de transport pentru deplasări la competiții interne/internaționale și diurnă.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 23 alin. (1) și art. 30 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți;

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art.1 - Noțiunea de remunerație menționată în cuprinsul Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 440/29.04.2015 include orice avantaje de natură materială, inclusiv cheltuieli de cazare, masă, cheltuieli de transport pentru deplasări la competiții interne/internaționale și diurnă.

Art.2 - Prezenta Hotărâre nr. 82/21.01.2016 va fi publicată pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii.

Data în București, la data de 21 ianuarie 2016

Președinte,

Judecător Mircea ARON

